

§ 25

Dnr M 10-205

Uppföljning av strategi för minskad energianvändning i Nackas kommunala verksamhet 2013 samt förslag till reviderat mål i strategin

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrker att kommunstyrelsen godkänner uppföljningen av strategi för minskad energianvändning i Nackas kommunala verksamhet 2013 (enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen) samt antar reviderat mål i strategin (enligt bilaga 2 till tjänsteskrivelsen).

Ärendet

Ärendet innehåller dels en uppföljning av energieffektiviseringsstrategin för 2013, dels förslag på reviderade mål i strategin.

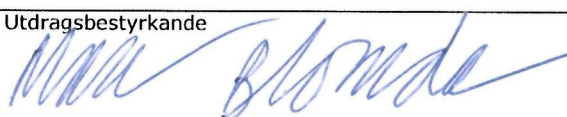
Energimyndigheten har beviljat stöd till framtagandet och genomförandet av strategin under åren 2010-2014. Arbete med strategin ska återrapporteras senast den 31 mars varje år.

I strategin har Nacka kommun angett mål för minskad energianvändning i kommunens fastighetsbestånd och transporter för åren 2014 och 2020. Uppföljningen av åtgärderna inom fastighetsområdet visar att Nacka till stor del redan uppfyller målen satta till 2014, men att ytterligare åtgärder krävs för att nå målnivåerna för 2020. När det gäller transporter har energianvändningen för tjänsteresor minskat kraftigt sedan 2009, medan de anställdas pendlingsresor och tjänsteresor med flyg kräver ytterligare åtgärder.

Sammanfattningsvis visar uppföljningen 2013 att:

Flera åtgärder än tidigare är bedöms uppnå grön status, d.v.s. att de löper enligt plan eller är helt genomförda. Under 2013 har sju åtgärder bedömts vara gröna och fyra åtgärder uppnår gul status (åtgärden pågår men inte enligt plan). För första gången sedan strategin antogs 2011 bedöms ingen åtgärd vara röd (vilket innebär att åtgärden pågår ej eller riskerar att inte genomföras).

Flera åtgärder fortsätter att uppvisa goda resultat när det gäller energi- och kostnadsbesparingar. Detta gäller t.ex. åtgärd 1 *Byte av kvicksilverlampor i gatubelysningen*, åtgärd 4 *Minskad energianvändning i kommunens isballar och simballar*, åtgärd 7 *Energikran i nybyggnation* och för den del av åtgärd 9 *Grönt resande*, som gäller kommunens tjänsteresor.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--

Kunskapen om nuläget och möjligheten att följa upp framtida energibesparingar har ökat avsevärt som resultat av att följande åtgärder nu är genomförda: åtgärd 3 *Utredning av kommunala pumpar i VA-systemet*, åtgärd 5 *Utveckla miljökompetensen och uppföljningen på inköpsenheten* och åtgärd 11 *Riktlinjer för hållbart byggande*.

Utmaningar kvarstår för åtgärd 6 *Driftoptimering av kommunens fastigheter* och den del av åtgärd 9 som avser minskad pendling till och från arbetet med bil. För åtgärd 6 handlar det om att ta fram en finansieringsmodell som klarar framtida behov av underhåll och energieffektiviseringar och som samtidigt är rättvis utifrån verksamheternas perspektiv. Nacka har hittills visat goda resultat och ligger över snittet för energibesparingar i egna fastigheter jmf med andra kommuner (2009-2012). Resultatet bygger på tidigare investeringar och höga energikrav i nybyggnation. När det gäller åtgärd 9 är det viktigt att de åtgärder som pågår fortsätter att utvecklas och förstärks.

Eftersom målet för kommunens tjänsteresor redan överträffades 2012 då energianvändningen minskade med 15 % jämfört med 2009¹, föreslås målet till 2020 (tidigare -10 %) skärpas enligt följande:

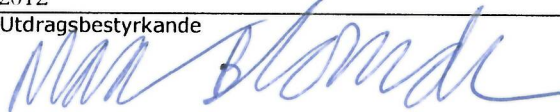
Energianvändningen till följd av kommunens interna transporter ska till år 2020 ha minskat med 20 % jämfört med 2009. Detta innebär att energianvändningen 2020 ska vara 1 050 MWh/år.

Ekonomiska konsekvenser

Vilka åtgärder som är ekonomiskt lönsamma att genomföra bestäms i stor utsträckning av priset på olika typer av bränsle. Att t.ex. konvertera från olja eller direktverkande el till fjärrvärme/värmepump har länge varit mycket lönsamt, pga. av det höga priset på olja och el.

Alla åtgärder i strategin innebär en kostnad för kommunen i någon form, allt från mindre kostnader för att ta fram utredningar till stora investeringar för att effektivisera våra fastigheter. Gemensamt för åtgärderna är att de återbetalar sig inom en relativt kort period. Inställningar av temperatur och ventilation i t.ex. ishallar återbetalar sig inom ett år i form av minskade energikostnader. Mer omfattande åtgärder som byte av ventilationssystem och förbättrad isolering är oftast återbetalade inom fem till tio år. För att minska återbetalningstiden genomför man effektiviseringar i samband med andra typer av renoveringar/underhåll av fastigheterna. Återbetalningstiden är en viktig parameter i valet mellan olika effektiviseringar i fastighetsbeståndet och beräknas utifrån varje aktuellt projekt.

¹ Enligt kommunens resvaneundersökning för resande 2012

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--

Den utredning som färdigställts under 2013 visar på behovet av stora investeringar i VA-nätet de kommande tio åren. I utredningen betygssätts alla pumpstationer utifrån underhållsbehov, energianvändning, driftskostnader med mera. Utredningen pekar på stora behov men ger samtidigt möjlighet för ansvarig nämnd att prioritera och fördela kostnader mellan år.

Handlingar i ärendet

Miljöenhetens tjänsteskrivelse 2014-01-24

Bilagor:

1. Uppföljning av strategi för minskad energianvändning i Nackas kommunala verksamhet 2013
2. Strategi för minskad energianvändning i Nackas kommunala verksamheter 2014.

Yrkanden

Leif Holmberg (C) yrkade med instämmande av Anders Tiger (KD) bifall till förslaget till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslöt i enlighet med förslaget till beslut.

Protokollsanteckningar

Thomas Josefsson (S), Helena Westerling (S) och Maria Låhetskangas (S) gjorde följande anteckning till protokollet:

”I och med uppföljningen av effektiviseringsstrategin har Stadsbyggnadskontoret nu belyst en problematik med hyresmodellen som alliansen infört i Nacka. I detta fall skapar hyresmodellen ”inget incitament till energieffektivisering i kommunens fastigheter”.

Vi och (S) i Nacka anser att hyresmodellen måste ses över snarast för att kommunala hyresgäster inte ska drabbas hårdare än andra. I skrivelsen uppges att kommunen kan spara 7-8 miljoner om kommunens fastigheter energieffektiviseras.

Mats Marnell (MP) och Roger Bydler (MP) gjorde följande anteckning till protokollet:

”Som vi tidigare har framfört är vi mycket positiva till att Nacka kommun har en strategi för minskad energianvändning. Som skrivs i ”Uppföljning av strategi för minskad energianvändning i Nackas kommunala verksamhet 2013” har regeringen i den proposition som antogs av riksdagen 2009 satt som mål bl.a. att halva Sveriges energianvändning år 2020 ska komma från förnybara energikällor och att Sveriges energianvändning ska vara 20 procent effektivare år 2020. Dessa mål är kopplade till de övriga klimatmål som regering och riksdag har lagt fast.

De mål som ingår i strategin är begränsad till kommunens verksamhet, medan de mål som regering och riksdag har lagt fast gäller samhället som sådant. Det är därför viktigt att det i

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--

arbetet med att ta fram Nacka kommuns miljömål beaktas att målen ska omfatta kommunens totala utsläpp av växthusgaser och inte bara kommunens egna verksamheter. Dessutom innebär detta att ett konsumtionsperspektiv ska utgöra utgångspunkt för miljömålen.

I anslutning till uppföljningen av strategin framförde vi:

att för åtgärd 5, ”Utveckla miljökompetensen och uppföljningen på inköpsenheten”, satsades 200 000 kr på att dels förstärka miljökompetensen hos handläggarna samt att förstärka de inköps- och uppföljningssystem som kommunen använder idag för att bättre kunna följa upp de miljökrav kommunen ställer. I uppföljningen har vidtagna åtgärder fått ”grönt”. Eftersom en viktig del i de åtgärder som ingick som underlag för bedömningen av åtgärd fem är att det IT-stöd som används (främst Raindance) ska användas för att följa upp följande miljöeffekterna, tyder skrivningen i uppföljningen på att denna del ännu inte har nått en tillräckligt hög nivå. Det står ”... Eftersom endast en liten del av alla inköp läggs i systemet blir uppföljningen inte rättvisande.”

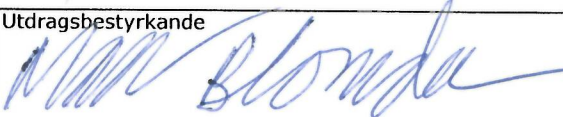
att i uppföljningen av åtgärd 6, ”Driftoptimering av kommunens fastigheter” konstateras att den ekonomiska styrmodell, hyresmodellen, inte ger önskade incitament för att genomföra erforderliga åtgärder. En pilot har därför ingångsatts med en alternativ modell. Konsekvensen har enligt uppföljningen blivit att ”Många underhålls- och effektiviseringsåtgärder som på relativt kort sikt skulle vara lönsamma för kommunen som fastighetsägare, kommer idag inte till stånd”. Vi anser att det inte är rimligt att tillämpningen av en ekonomisk styrmodell får hindra att åtgärder genomförs som krävs och som är ekonomiskt fördelaktiga. Det kan också ifrågasättas om ansvar och roller inom kommunen är rätt utformade när detta tydligen sker.

att i åtgärd 7, ”Energikrav i nybyggnation av kommunens fastigheter” skrivs att en totalt minskad energianvändning på 20 % till 2020 skulle innebära krav på passivhus alternativt plusenergihus. Man framför att den typen av krav bedöms i nuläget vara för kostsamma. Vi undrar då vilken kalkylmetod kommunen använder när man har kommit fram till denna slutsats? Även om forskningen fortfarande är relativt begränsad vad gäller ekonomin för lågenergihus (vi använder inte begreppet ”passivhus” eftersom det är kopplat till en tysk standard), så visar de undersökningar som är gjorda att de är lönsamma om ”lifecycle cost” analyser görs.

Ronald Eriksson (V) gjorde följande anteckning till protokollet:

”Det är bra att det nu finns en strategi för energieffektivisering men ambitionerna och tidsplanen för olika åtgärder är för låga. Flera åtgärder/områden som kan tas med i en energieffektiviseringsstrategi saknas också helt.

Energiforskare menar - vilket vänsterpartiet instämmer helt i - menar att det allra viktigaste och mest miljöanpassade är åtgärder som gör att energiförbrukningen minskar per capita eller helt kan undvikas. Det kan åstadkommas genom ny teknik eller nya moderna samhällsstrukturer och organisation t.ex. inom bebyggelse och infrastruktur. Exempel på

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--

detta är passiv hus, ny infrastruktur så bilkörande ersätts med kollektivtrafik eller gång- och cykeltrafik.

Andra exempel som saknas i alliansens ofullständiga strategi är t.ex. att det saknas förslag för att minska köttkonsumtionen inom livsmedelssektorn. Köttkonsumtionen stiger kraftigt och köttproduktion kräver 10 gånger mer energi än annan livsmedelsproduktion. Kommunen skulle kunna bedriva informationskampanjer om detta och verka för att köttkonsumtionen minskar i kommunala verksamheter som t.ex. i skolan.

Vänsterpartiet anser att det är bra att det finns en energieffektiviseringsstrategi men den ska kompletteras med fler mål, flera åtgärder och rimliga tidsramar för när verkningsfulla åtgärder ska ha genomförts inom alla samhällsområden där energi idag förbrukas i allt för stor omfattning.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
